

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

ningstallet. Ved at hævde det standpunkt, at et lille land ikke kan gå imod, når de store lande ønsker en bestemt afgørelse i et vigtigt spørgsmål, får det hele let det udseende, at de små lande ikke betragtes som ligestillede med stormagterne i disse spørgsmål, og det er stormagterne heller ikke tjent med.

Overfor den begrundelse, at Danmark ikke kunne sige nej, når alle de andre pagtlande sagde ja, har jeg forstået, at socialdemokratiet i hvert fald ikke i alle situationer står på det standpunkt. Det gælder, såvidt jeg har forstået, ikke, hvis spørgsmålet om Spaniens optagelse kommer på dagsordenen. Da må man sige nej, siger socialdemokraterne, selvom Danmark kommer til at stå alene. Havde det da ikke været klogere at sige nej også til den udvidelse af pagten, som foreslås nu, og som dog på flere områder indebærer afgørende afvigelser fra det, som var Atlantpagten oprindelige forudsætning? Og hvornår er det næste gang? Udenrigsministeren siger selv i sin tale, at også han havde næret frygt for, at de to landes optagelse i Atlantpagten kunne blive optakten til at indlemme mere fjerntliggende lande i det atlantiske samfund.

Når udenrigsministeren siger, at der under forhandlingerne i Ottawa kom nye synspunkter frem, som måtte føre til, at man tog et andet standpunkt, må jeg erkende, at jeg ikke i det, ministeren fremførte i sin tale i går, finder argumenter for optagelsen af de to lande, som ikke i forvejen var kendt, og som ikke forelå nøjagtig på samme måde på det tidspunkt før Ottawamødet, da ministeren var af den opfattelse, at man skulle sige nej til de to landes optagelse.

Som et vigtigt argument for, at Danmark ændrede sin stilling i Ottawa, anfører ministeren, at militære sagkyndige havde erklæret, at man måtte forudse, at hvis et af de to lande blev angrebet, hvadenten de to lande var med i pagten eller ej, ville virkningerne af et angreb på disse lande være ganske de samme for de vesteuropæiske lande.

Denne betragtning deler jeg ikke. Kommer der en konflikt i det sydøstlige Europa, er det da ikke på forhånd givet, at det udløser en verdenskrig; men selvom det blev tilfældet, ville stillingen for Danmark ikke

være den samme. Kun når Tyrkiet og Grækenland er med i Atlantpagten, vil en sådan konflikt automatisk medføre, at Danmark er med i krigen fra første færd.

Ministerens synspunkter bekræfter kun yderligere, hvilken øget risiko de to landes medlemskab betyder for Danmark. Det forekommer mig, at ministeren har haft meget let ved at lade sig overbevise af modpartens argumenter — jeg synes for let, når det tages i betragtning, at det mandat, rigsdagen havde givet ministeren at føre forhandlingerne på, var, at Danmark skulle gå imod en udvidelse af pagten.

Vor opgave indenfor Atlantpagten er at holde igen, når andre vil gøre pagten til andet end det, som oprindeligt var tilsigtet. Pagten var tænkt som en afværgeforanstaltning, en præventiv foranstaltning til forebyggelse af krig, et forhandlingsinstrument i forhandlingerne mellem stormagterne til støtte for De Forenede Nationers formål og i De Forenede Nationers ånd. Beslutninger, der svækker dette Atlantpagten hovedformål, må Danmark gå imod, enten vi er ene, eller flere står sammen med os.

Det er udfra disse synspunkter, det radikale venstre vil gå imod den udvidelse af Atlantpagten, som regeringen her foreslår.

Jeg har dernæst et par bemærkninger at gøre til et andet vigtigt spørgsmål, som udenrigsministeren berørte i sin tale, måske det vigtigste i europæisk politik i dag, nemlig Tysklands stilling. Jeg opfordrer den højtærede udenrigsminister til meget nøje at følge, hvad der foregår i forhandlingerne mellem Tyskland og de tre besættelsesmagter, Amerika, England og Frankrig, med hensyn til Vesttysklands oprustning. Dette spørgsmål er af så vital betydning for Danmark, at vi må have et rimeligt krav på at blive hørt, før forhandlingerne kommer så langt frem, at ændringer i aftalen ikke kan gennemføres. Spørgsmålet om Tysklands stilling i det europæiske samarbejde er naturligvis et spørgsmål, som i første række må afgøres af det tyske folk selv, men Tysklands placering i samarbejdet i Europa er så afgørende og betydningsfuldt, ikke mindst for Danmark, at der er særdeles god grund for os til at følge udviklingen i Tyskland med den største interesse. Et delt Tyskland som nu er en ulykke for hele verden. Opretholdes denne deling, vil Tysk-